

Beantwoording vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving

Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding betreft een toezegging van de minister van BZK in de Kamerbrief van d.d. 12 juni 2020 (Kamerstuk 32813, nr. 532) waarin zij toezegt in te zetten op de inrichting van een ontzorgingsprogramma dat kleine maatschappelijke vastgoedeigenaren kan begeleiden tot het moment van aanbesteding omtrent maatregelen om vastgoed te verduurzamen. De middelen dienen te worden ingezet op begeleiding en advisering, niet voor het bekostigen van de maatregelen zelf. De voorliggende regeling voorziet in de uitwerking van deze toezegging.

2. Wie zijn betrokken?

De doelgroep van dit ontzorgingsprogramma zijn kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren in het gemeentelijk vastgoed, primair en voortgezet onderwijs, de zorg, sport en culturele instellingen. Zij kunnen begeleid en geadviseerd worden bij de verduurzaming van hun vastgoed.

Bij de uitvoering van de provinciale ontzorgingsprogramma's zullen, naast de provincies zelf, adviseurs en bedrijven worden betrokken die zich richten op duurzaamheid in de gebouwde omgeving.

Bij het landelijke ondersteuningsprogramma, uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), zullen ook de kennispartners van het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed worden betrokken.

De afbakening van de doelgroep(en) is tot stand gekomen in overleg met onder meer het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), de sectorraden in het primair en voortgezet onderwijs en de kennispartners van het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed.

3. Wat is het probleem?

In het Klimaatakkoord¹ is afgesproken dat twaalf sectoren in het maatschappelijk vastgoed een sectorale routekaart opstellen met betrekking tot het CO₂-arm maken van hun vastgoed. Gebleken is dat een terugkerend knelpunt uit deze sectorale routekaarten het gebrek aan kennis is en/of capaciteit bij kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren om hun vastgoed te verduurzamen.

4. Wat is het doel?

Het ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed richt zich op het begeleiden van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van hun vastgoed tot aan het moment van aanbesteden van de maatregelen ter verduurzaming. Daarnaast richt het programma zich op het stimuleren van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren om tot vraagbundeling (en daarmee kostenreductie) te komen bij de verduurzaming van hun vastgoed en het delen van opgedane regionale kennis en ervaring in het bestaande landelijke Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Het overkoepelende doel van het programma betreft het door middel van ontzorgen bereiken van een versnelling en opschaling van verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed.

¹ <https://www.klimaatakkoord.nl/gebouwde-omgeving/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord-hoofdstuk-gebouwde-omgeving>.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Zonder ondersteuning en begeleiding op maat van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren komt de verduurzaming bij deze doelgroep(en) onvoldoende op gang. Versnelling en opschaling van verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed is nodig met het oog op CO₂-reductiedoelstellingen op de lange (Klimaatakkoord) en korte (Urgenda-vonnis) termijn.

6. Wat is het beste instrument?

Er is gekozen voor een structuur van provinciale ontzorgingsprogramma's. Uit recent onderzoek² naar vergelijkbare programma's in andere Europese landen blijkt een decentrale in plaats van een belangrijke succesfactor, omdat hiermee de majeure opgave van het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed 'behapbaar' wordt gemaakt. Provincies hebben goed zicht op regionale opgaven zoals groei en krimp, de regionale energiestrategieën en hebben een overzicht van warmteplannen van gemeenten binnen de provincie. Bovendien zijn zij beter in staat om regionaal te verbinden en kennisuitwisseling te faciliteren dan gemeenten. Tot slot kan door vraagbundeling op provinciaal niveau de regionale bouw- en adviesmarkt op zowel de korte als de lange termijn worden gestimuleerd. Naast deze provinciale ontzorgingsprogramma's zal de RVO een landelijk ondersteuningsprogramma inrichten, waarbij het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed zal worden betrokken.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Burgers:

- De gebruikers van maatschappelijk vastgoed kunnen baat hebben bij de ontzorging doordat zij (mits de maatregelen door de vastgoedeigenaar worden uitgevoerd) in verduurzaamde, frissere gebouwen onder meer les en zorgverlening kunnen krijgen en kunnen sporten en recreëren. Aangezien het om specifieke uitkeringen aan provincies gaat, brengt de regeling geen administratieve lasten voor burgers met zich mee.

Bedrijven:

- Bedrijven die zich richten op advisering over duurzaamheid in de gebouwde omgeving kunnen mogelijk een rol spelen in de provinciale ontzorgingsprogramma's. Aangezien het om specifieke uitkeringen aan provincies gaat, brengt de regeling geen administratieve lasten voor bedrijven met zich mee.

Overheid:

- Gemeenten: kleine gemeenten vallen onder de doelgroep van het ontzorgingsprogramma. Zij kunnen begeleid en geadviseerd worden bij de verduurzaming van hun vastgoed. Aangezien het om specifieke uitkeringen aan provincies gaat, brengt de regeling geen administratieve lasten voor gemeenten met zich mee.
- Provincies: de regeling brengt bestuurlijke en administratieve lasten voor provincies mee, aangezien zij een aanvraag moeten schrijven om in aanmerking te komen voor onderhavige specifieke uitkering.
- Rijk: voor het ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed is in totaal € 25.000.000 euro beschikbaar; € 10.000.000 in 2020 en € 15.000.000 op de begroting 2021 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hiervan is in totaal € 24.000.000 beschikbaar voor specifieke uitkeringen aan provincies. Daarnaast is € 1.000.000 beschikbaar voor de inrichting en uitvoering van het landelijke ondersteuningsprogramma door de RVO.

Milieu:

- Met het ontzorgingsprogramma wordt handelingsperspectief geboden aan kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren in het gemeentelijk vastgoed, het primair en voortgezet onderwijs, de zorg, sport en de culturele sector om hun vastgoed te

² <https://energieslag.rvo.nl/files/view/51193656/erac-verkenning-naar-dienstverleningsmodellen-verduurzaming-maatschappelijk-vastgoed.pdf>

verduurzamen. Versnelling en opschaling van verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed is nodig met het oog op CO₂-reductiedoelstellingen op de lange (Klimaatakkoord) en korte (Urgenda-vonnis) termijn.